

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Posudek na magisterskou diplomovou práci zpracovanou na katedře mezinárodních vztahů IPS by měl obsahovat Vaše vyjádření k následujícím bodům. Při zpracování posudku můžete použít následující část tohoto souboru, kde vyplníte své hodnocení do jednotlivých polí.

Jméno diplomanta/ky

Martin Kusák

Název práce

Výše evropských obranných výdajů ve vztahu k ESDP

Konzultant/ka práce

JUDr. PhDr. Tomáš Karásek, Ph.D.

Oponent/ka práce

PhDr. Jan Závěšický

semestr/rok

2009

počet stran

97 (a přílohy)

počet znaků

1. koncepce práce

- i. volba tématu, formulace výzkumné otázky a jejich zdůvodnění; přiměřenost, původnost;
- ii. teoreticko-metodologické ukotvení – výběr a zdůvodnění; metoda zpracování;
- iii. volba zdrojů, kritický rozbor literatury, příp. dalších použitých zdrojů;
- iv. struktura textu (úplnost, správnost a přiměřenost členění, logická provázanost);

Autor si stanovil velmi ambiciózní cíl své diplomové práce a to následovně: „prozkoumat vztah mezi evropskými zbrojními výdaji a úspěšností plnění cílů ESDP, resp. potvrdit nebo naopak vyvrátit hypotézu, že výše zbrojních výdajů je pro plnění cílů ESDP dostatečná.“ Dále autor člení práci do kapitol, kdy v úvodu kapitolám první, druhé, šesté, sedmé a osmé přiřazuje dílčí hypotézy, aniž by je však předem uvedl do vzájemné souvislosti a provázal je s hypotézou představenou jako hypotézou celé práce. Konkrétní formulace těchto „pracovních hypotéz“ v souvislosti s textem představují spíše resumé jednotlivých kapitol, či jejich závěry/předpoklady, se kterými se autor ztotožnil a pracuje s nimi. Dokonalé ověření výše uvedené hypotézy by žádalo stanovení jasných a verifikovatelných kritérií (proměnných), jejich analýzou by autor mohl dojít k smysluplnému závěru. Přesto, nebo právě proto, předkládá takto koncipované práce diskusní vstup do aktuální debaty o fungování a směřování ESDP. Autor v textu vhodně pojmenovává a popisuje nejpalčivější otázky rozvoje ESDP, ovšem s ohledem na nezbytnou šíři vzhledem k (ne)stanovení cílů práce je až příliš obecný, případně nekoherentní.

Z hlediska metodologie je použit především popis, na základě popisu jsou pak autorem předloženy analýzy, vyvození vlastních závěrů. Jednotlivé kapitoly jsou postaveny jasně a věcně, v každé z nich lze implicitně identifikovat vazbu na hypotézu práce. Vhodně jsou použita srovnání a to především v oblasti analýzy bezpečnostního prostředí. Zastoupena je tedy i ve shodě s cíli práce metoda komparativní.

Práce je strukturována přehledně, jasně, zahrnuje vhodně doložené tabulky a přílohy.

2. zpracování tématu (výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty zvolené problematiky, interpretace přebíraných poznatků, argumentace, formulace vlastních poznatků, včetně vyvození závěrů, přesnost vyjadřování; příp. práce s daty – úplnost, přesnost, správnost postupů; konformita s projektem);

Autor provedl výběr relevantních zdrojů, nicméně nezbytně (pravděpodobně pod vlivem široce stanovené hypotézy a tedy i celé práce) se orientoval na informativní bázi dílčího charakteru případně velmi zobecňující prameny. V současné české i zahraniční literatuře existuje řada zdrojů, které hodnotí ESDP i na základě komplexnějšího rámce, než poněkud násilného „roubování“ na proměnnou národních obranných rozpočtů.

Velkým otazníkem je aktuálnost zvolených zdrojů v porovnání k velmi dynamickému vývoji ESDP.

Celkově lze práci autora s vybranými zdroji hodnotit uspokojivě. Ovšem problematickou se jeví formulace, respektive předjímání, závěrů. Autor si sice stanovil hlavní tezi a podpůrné hypotézy pracovní, zůstává však otázkou vlastní obhajoby, aby autor prokázal, že sada těchto tvrzení byla dána s ohledem na jeho znalosti problematiky a nestranně a že v práci postupoval dle standardních vědeckých metod. Jinými slovy, v rámci obhajoby by měl autor vysvětlit, jak přesně se jednotlivé části práce vážou k hlavní hypotéze a jaký je přesně přínos jejich verifikace vůči celkovému cíli textu.

3. standardy vědeckého textu (bibliografie, odkazy, citace);

Práce obsahuje dostatečné množství odkazů na zdroje.

Problematickým je však seznam použitých zdrojů elektronických (z internetu) a to jak primárních tak sekundárních, kdy je obsažen jen název zdroje (článku, smlouvy, apod.) a pak je uveden „link“. Mnohdy chybí autor/příslušná instituce (např. MZV), název periodika/média (např. Defence and Strategy), lokalita instituce/místo „produkce“, datum publikace/vytvoření zdroje, atp. U všech zdrojů by mělo být uvedeno datum jejich ověření a to v češtině, tedy v jazyce, ve kterém je práce předložena. Práce se zdroji je tedy poměrně nedbalá.

4. stylistická a jazyková úroveň textu;

Diplomová práce je předložena ve srozumitelném jazyce, na standardní úrovni.

5. formální úplnost výtisku (čestné prohlášení, obsah, resumé, projekt);

Bez připomínek.

6. dílčí připomínky (pokud nejsou uvedeny jako součást hodnocení výše uvedených aspektů práce); příp. náměty či otázky k obhajobě;

-----

7. celkové hodnocení (práce ne/odpovídá požadavkům kladeným na DP; ne/doporučení práce k obhajobě; nejsilnější, příp. nejslabší stránky práce; příp. doporučení na zvláštní ocenění [pochvala děkana za vynikající DP]);

Diplomová práce je jako celek nejslabší v samém základě – stanovuje si velmi obecnou a širokou hypotézu, na kterou v podstatě nelze nikdy uspokojivě odpovědět. Respektive je k ní v podstatě nemožné přiřadit relevantní sadu sledovatelných a alespoň rámcově verifikovatelných proměnných, nějakých indikátorů, které by autor sledoval a na jejich základě – na základě jejich analýzy – dokázal vědeckou metodou postavit a obhájit odpovědi na výzkumnou otázku, respektive vyvrátil či potvrdil platnost hlavní hypotézy. Posuzování výše obranných výdajů vůči stanoveným cílům bezpečnostní politiky zůstává pouze jedním, byť významným, kritériem posuzování dosahování daných cílů. Pro komplexní a relevantní posouzení „plnění“ cílů bezpečnostní politiky je nezbytné stanovovat další a konkrétnější kritéria, která však na případě ESDP pravděpodobně neobstojí. V tomto ohledu lze spatřovat největší silnou stránku práce, která svou dobře míněnou ambicí zakládá další vstup do debaty o vědeckém zkoumání ESDP ve vazbě na pozice a politiky národních států. Zde by práci velmi prospělo, kdyby autor v jejím úvodu jasněji definoval, přesně, kterými atributy bezpečnostní a obranné politiky se bude zabývat a jak je bude ve vztahu k obranným rozpočtům členských států (!) posuzovat z pozice plnění cílů ESDP. Již zvolený název diplomové práce evokuje slibné zaměření, ale současně předjímá obavu z nemožnosti či nejasnosti dosažení přijatelného výsledku. Zvolený postup však autora motivoval k použití řady východisek (moderní vs. postmoderní stát; bezpečnostní dilema, ad.) namísto toho, aby jedno z nich zvolil a ověřil. Byť by se nejednalo o komplexní a vyčerpávající výsledek, práce by předložila srozumitelný a podložitelný závěr o aplikaci daného východiska. Na straně druhé, činit tak na případu ESDP, respektive Evropské unie, je velmi problematické a s podobnou potíží se potýkají v zásadě všechny práce posuzující bezpečnostní a obrannou politiku EU, obdobně jako její „zahraniční politiku“.

Přes výše uvedené připomínky prokázal autor elementární schopnost samostatné práce a splnil požadavky kladené na tento typ prací.

V rámci obhajoby by měl autor vysvětlit, jak přesně se jednotlivé části práce vážou k hlavní hypotéze a jaký je přesně přínos jejich verifikace vůči celkovému cíli textu.

Celkově lze práci doporučit k obhajobě a v závislosti na úspěšné obhajobě a relevantní reakci na výše uvedené připomínky hodnotit stupněm „dobře“ (3).

8. navrhovaná klasifikace.

Dobře.

datum

podpis

1. 2. 2010